

ката, византийската и арабската империи. Нещо повече. Съвсем наскоро земите на византийската и на арабската империи стават обект на османски нападения и завладяване. Тоест, формира се нова обществено-историческа ситуация, която поставя циганите отново на изпитание. Самото османско насочване към Европа и създадената вследствие на него нестабилност в много региони на европейския континент позволяват на ромите да се ориентират към нова миграция. Но вече извън земите на азиатския континент - към Европа. И тази възможност започва да се превръща в реалност в различни форми - било като част от ромите изпреварват османските нашествия по европейските земи, било като ги използват за своето емигриране в тези земи. В резултат **вторият основен миграционен поток на ромите вече засяга не посоката "Индия - Западна Азия", а "Западна Азия - Европа"**.

По силата на комплекс от условия, фактори и причини, на които се спирам на друго място в моя труд, ромите намират относително най-благоприятна възможност да се дислоцират в земите на Балканския полуостров. Тук те отседат масово и трайно, поради което Балканският полуостров се превръща в нещо като тяхна **"втора родина"**, от която те отправят едни или други свои съставки към други страни и региони на европейския континент.

Според изследванията и предположенията на учените, миграцията на циганите се осъществява в две главни направления. В началото техните предци проникват през планинските проходи, свързващи Индия с Афганистан, в днешен Афганистан и в Персия (Иран). Движейки се по-нататък, по пътя към Мала Азия те преминават през земите на персите, арменците и турците.⁴⁰ Някъде в тези земи се разклоняват двата главни лъча на тяхното по-нататъшно придвижване. Единият, по-крупният поток завива надолу и тръгва по посока към днешна Турция и северната част на Арабския полуостров, откъдето се прехвърля в Африка и се настанява в Египет. Оттук и произлизат много от версиите и легендите за египетския и фараонски произход на циганските племена, от-

⁴⁰ Виж. А. П. Баранников. Цыгани СССР. Краткий историко-этнографический очерк. М., 1931.